

REPUBLIKA SLOVENIJA
USTAVNO SODIŠČE

Številka: U-I-224/95

Pritrdilno ločeno mnenje sodnika dr. Udega,
ki se mu pridružuje sodnica dr. Wedam-Lukić

Čeprav noben od pobudnikov ustrezne trditve ni uveljavljal, pa se je Ustavno sodišče pri odločanju o obeh zadevah, ki se nanašata na preizkus ustavnosti in zakonitosti Statuta Zbornice RS za zasebno varovanje, ukvarjalo tudi z vprašanjem objave tega splošnega akta. V razpravi se je zastavilo vprašanje, ali velja za splošne akte, izdane za izvrševanje javnih pooblastil, določba drugega odstavka 154. člena Ustave, da morajo biti državni predpisi objavljeni v državnem uradnem listu. Do izraza je prišlo tudi stališče, da so splošni akti za izvrševanje javnih pooblastil predpisi, ki so izdani v okviru izvrševanja funkcije državne uprave, da so torej državni predpisi in da morajo biti objavljeni v državnem uradnem listu. Ker pa to stališče ni prodrlo, nihče od pobudnikov pa ga tudi ni uveljavljal, v obrazložitvi večinske odločitve ni razlogov, ki bi obravnavali to vprašanje. Zaradi tega sem mnenja, da je potrebno obrazložitev dopolniti prav z razlogi, ki se nanašajo na pravno naravo splošnih aktov, izdanih za izvrševanje javnih pooblastil in na njihovo objavo.

Ustava v prvem odstavku 154. člena določa, da morajo biti predpisi objavljeni, preden začno veljati. V drugem odstavku istega člena pa predpisuje, da se državni predpisi objavljajo v državnem uradnem listu, predpisi lokalnih skupnosti pa v uradnem listu, ki ga te same določijo. O splošnih aktih za izvrševanje javnih pooblastil Ustava v 154. členu ne govori. Pač pa Ustava v 153. členu, ko ureja medsebojno usklajenost (hierarhijo) pravnih aktov, uporablja tri pojme: "zakoni, podzakonski predpisi in drugi splošni akti". Te tri kategorije uporablja tudi v 155. členu, s katerim prepoveduje njihovo povratno veljavo. Povsem jasno pa razlikuje Ustava med državnimi predpisi (zakoni in podzakonski predpisi) ter splošnimi akti, izdanimi za izvrševanje javnih pooblastil, v 160. členu, ki ureja pristojnosti Ustavnega sodišča. Tudi ustavno-pravno so torej splošni akti, izdani za izvrševanje javnih pooblastil, posebna kategorija, ki jih ni treba v vseh pogledih enačiti z državnimi predpisi. Ustava v 5. alineji prvega odstavka 160. člena celo izrecno pravi, da Ustavno sodišče odloča o skladnosti splošnih aktov, izdanih za izvrševanje javnih pooblastil, z Ustavo, zakoni in podzakonskimi predpisi.

Zaradi tega je prevladalo stališče, da obveznost objave v državnem uradnem listu, ki velja po določbi prvega odstavka 154. člena za državne predpise, ne velja tudi za splošne akte za izvrševanje javnih pooblastil.

Tudi v praksi splošni akti za izvrševanje javnih pooblastil niso vedno objavljeni v Uradnem listu RS. Tako so na primer v Uradnem listu RS objavljeni statuti Odvetniške zbornice, Zdravniške zbornice, Veterinarske zbornice in Notarske zbornice, niso pa objavljeni statuti Gospodarske zbornice Slovenije, Obrtne zbornice Slovenije, Lekarniške zbornice Slovenije in Kulturniške zbornice Slovenije, čeprav gre za združenja, ki izvršujejo tudi javna pooblastila. Ustavno sodišče je tedaj, ko je obravnavalo Statut Univerze v Ljubljani (odločba US št. U-I-243/95, OdlUS VII, 69) tudi izrecno poudarilo, da je Statut Univerze splošni akt za izvrševanje javnih pooblastil. Tudi Statut Univerze pa ni bil objavljen v Uradnem listu. Očitno je torej tudi dosedanja praksa Ustavnega sodišča stala na stališču, da vseh splošnih aktov za izvrševanje javnih pooblastil ni potrebno objaviti v državnem uradnem listu. Drugače je seveda tedaj, kadar je tako predpisano v samem zakonu, ki organizacijam ali posameznikom daje javno pooblastilo za opravljanje nekaterih funkcij državne uprave.

dr. Lojze Ude

dr. Dragica Wedam - Lukić